

שיחת ש"פ ויגש תשנ"ב

1 ו. ויובן זה לפי הביאור באופן הנהגת מרדכי היהודי בזמן המלך אחשורוש – שהוא הי' במצב דומה
2 ליהודה בעמדו לפני יוסף, מכיון שבנ"י היו אז בגלות פרס ומדי תחת שליטת המלך אחשורוש, "עבדי
3 אחשורוש אנן" (לא כבימי חנוכה שהי' בזמן קיום בית שני), ואעפ"כ היתה ההנהגה אצל מרדכי ש"לא יכרע
4 ולא ישתחוה", אף ש"כל עבדי המלך גו' כורעים ומשתחווים להמן כי כן צוה לו המלך", ומרדכי עמד כך בתוקף
5 אפילו כשעבדי המלך אמרו לו "מדוע אתה עובר את מצות המלך":

6 בנוגע למשתה של המלך אחשורוש כתוב במגילת אסתר "כן יסד המלך גו' לעשות כרצון איש ואיש". אומרת
7 על כך הגמרא, שהפירוש הוא "לעשות כרצון מרדכי והמן, מרדכי דכתיב איש יהודי, המן דכתיב איש צר
8 ואויב".

9 במדרש ישנם על כך שני פירושים:

10 (א) "אמר לו הקב"ה אני איני יוצא מידי בריותי ואתה מבקש לעשות כרצון איש ואיש, בנוהג שבעולם שני בני
11 אדם מבקשים לישא אשה אחת, יכולה היא להנשא לשניהם? אלא או לזה או לזה. וכן שתי ספינות שהיו עולות
12 בלימן, אחת מבקשת רוח צפונית ואחת מבקשת רוח דרומית, יכולה היא הרוח אחת להנהיג את שתיהן כאחת?
13 אלא או לזה או לזה, למחר שני בני אדם באים לפניך בדין, איש יהודי ואיש צר ואויב, יכול אתה לצאת ידי
14 שניהם? אלא שאתה מרום לזה וצולב לזה". היינו, שאחשורוש עשה בכך טעות, מכיון שאין זה שייך לבצע
15 שני הפכים בבת אחת, הן כרצון מרדכי ("איש יהודי") והן כרצון המן ("איש צר ואויב"). "ולכן קנתרו הכתוב
16 כי לא יוכל לצאת ידי מרדכי והמן המתנגדים".

17 (ב) "ר' הונא בשם ר' בנימין בן לוי אמר, לפי שבעוה"ז בזמן שרוח צפונית מנשבת אין רוח דרומית מנשבת .
18 אבל לעתיד לבוא בקיבוץ גליות אמר הקב"ה אני מביא רוח ארגסטס לעולם ששתי רוחות משמשות בו . .
19 מי הוא זה שעושה רצון יראיו זה הקב"ה שכתוב בו רצון יראיו יעשה כו". כלומר, "אף שיהיו ב' זה לעומת
20 זה יעשה ה' רצון שניהם, והיינו רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע, שאף ששאלת זה מנגדת לזה ישמע ה'
21 לשניהם, משא"כ אחשורוש שלא יכול לעשות רצון ב' אוהביו המתנגדים, ואע"ג דאמר ב' בני אדם מבקשים
22 לישא שפחה א' וכו', היינו במנהג העולם הטבעי כסתם בני אדם כדקאמר בנוהג שבעולם, אבל ביראי ה' יפיק
23 רצון שניהם כו". היינו, שהקב"ה (בהנהגתו לע"ל) יתנהג באופן של "לעשות כרצון איש ואיש".

24 וצריך להבין: מסתימת לשון הגמרא הנ"ל ("כרצון איש ואיש, לעשות כרצון מרדכי והמן", בלי שום שלילה
25 בדבר) משמע שגם מצד אחשורוש יש מקום¹ להנהגה כזו – ולכאורה איך זה מתאים עם דברי המדרש, מילתא
26 בטעמא (לפי שני הפירושים), שאי אפשר לבצע שני רצונות הפכיים (ואפילו לפי הפירוש השני במדרש, ה"ז
27 רק בכחו של הקב"ה, והוא יעשה זאת דוקא לע"ל)?

28 ז. ויש לומר הענין בזה: כשמדובר "בנוהג שבעולם" (במנהג העולם הטבעי) – ועד"ז מצד הקב"ה כביכול
29 כפי שהוא מתלבש בהנהגת העולם (שם אלקים) – אכן לא יכולה להיות ההנהגה של "לעשות כרצון איש
30 ואיש", "כרצון מרדכי והמן", מכיון שהם שני רצונות הפכיים; משא"כ כשמדובר אודות הקב"ה כפי שהוא
31 למעלה מהנהגת העולם (כפי שזה יתגלה לעתיד לבוא), אזי יכול להיות "לעשות כרצון איש ואיש", שני רצונות
32 הפכיים יחד.

33 וזהו החילוק בין הפירושים בזה בגמרא ובמדרש: הפירוש הראשון במדרש מדבר כפי שזה "בנוהג שבעולם";
34 הפירוש השני מדבר כפי שזה מצד הקב"ה בהנהגתו לע"ל; וממשמעות הגמרא יוצא, שגם בה"לעשות כרצון

¹ היינו כאופן המדרש הב' (אלא שבמדרש שם הוא רק בנוגע לעת"ל) ש"רצון יראיו יעשה", והיינו כמ"ש להלן, רק בנוגע לענינים דכל מעשיך כו'.

1 איש ואיש" בזמן אחשוורוש היתה תועלת², מפני שגם בזמן הזה יכול יהודי (ע"י הקשר שלו עם הקב"ה)
2 להתעלות לדרגה של לע"ל שיהי' אצלו "לעשות כרצון איש ואיש", כדלקמן.

3 ת. והביאור בזה (בפנימיות הענינים): "אחשוורוש" בשרשו בקדושה קאי על הקב"ה כביכול, כמאחז"ל
4 אחשוורוש זה הקב"ה שאחרית וראשית שלו. ו"כן יסד המלך גו' לעשות כרצון איש ואיש" קאי על האופן בו
5 הקב"ה קבע את הסדר בעולם, שיש "רצון איש ואיש" – בחירתו של האדם להתנהג או כרצון מרדכי או כרצון
6 המן, "רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו ואם רצה להטות
7 עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו".

8 אמנם זהו רק בנוגע לעצם המציאות ד"רצון איש ואיש" (שני רצונות הפכיים, והאדם בוחר באחד מהם).
9 משא"כ "לעשות כרצון איש ואיש" (לצאת ידי שניהם) לא יכול להתבצע בפועל, כי רצון מרדכי הוא בעניני
10 קדושה ורצון המן הוא בענינים הפכיים, ובמילא לא יתכן ששני הרצונות יתמלאו בשעת מעשה בפועל; או
11 שמתקיים רצון מרדכי או רצון המן.

12 ובעומק יותר – הסתירה ד"לעשות כרצון איש ואיש" אינה רק בגלל שבמעשה בפועל אי אפשר לעשות כפי
13 שני הרצונות, אלא יתירה מזה – "רצון מרדכי והמן" ("רצון איש ואיש") הם שתי גישות הפכיות לגמרי, שכל
14 אחת שוללת לגמרי, לכאורה, את השני':

15 רצון מרדכי הוא הנהגה באופן ד"לא יכרע ולא ישתחוה", כדברי חז"ל על מה שמרדכי נקרא "יהודי" – "על
16 שם שכפר בע"ז, שכל הכופר בע"ז נקרא יהודי", ולכן נקרא כאו"א מישראל בשם "יהודי", מפני שהיהדות
17 מתבטאת בכך שהוא "כופר בע"ז", "לא יכרע ולא ישתחוה".

18 וידוע, שזה כולל לא רק "עבודה זרה" ממש, אלא כל דבר שאינו קשור ל"ועבדתם את ה' אלקיכם" (אפילו אם
19 זה אינו היפך השולחן-ערוך), ה"ז נקרא "עבודה זרה" – "עבודה שזרה לו", הדבר זר ליהודי, מכיון שכל ענינו
20 של יהודי הוא – לעשות רצון אביך שבשמים, כמאחז"ל "אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני"; והיות
21 ש"נבראתי" הוא כל רגע ורגע של קיום האדם בעולם הזה, הרי מובן שכל פרט של עבודתו בכל רגע צריך
22 להיות "לשמש את קוני", כציווי התורה – "כל מעשיך יהיו לשם שמים", ו"בכל דרכיך דעהו", "כל דוקא,
23 ולא רק "כל מעשיך" – כל המעשים שלך, אלא גם שכל מעשה בעצמו יהי' כל כולו לשם שמים, שהרי אם
24 ישנו דבר נוסף מלבד זה (שימוש את קוני) – הרי זו "עבודה שזרה לו" (שהרי זהו ההיפך מ"נבראתי"). ועד
25 השלימות בזה – ש"מעשיך" הם לא רק "לשם שמים", אלא שב"מעשיך" ו"דרכיך" גופא – "דעהו" ו"יתירה
26 מזו (-) "שמים" עצמו (ע"ד האכילה והשת' בשבת, שזוהי גופא מצוה, מצות עונג שבת).

27 ובזה מתבטא רצון מרדכי, ש"לא יכרע ולא ישתחוה" לשום דבר בעולם (אפילו דבר המותר ע"פ שו"ע), מכיון
28 שכל דבר שאינו עבודת השם הוא "עבודה שזרה לו".

29 לעומת זאת, רצון המן הוא – עבודה זרה, לא רק ע"ז ממש ר"ל, אלא כל עבודה שזרה לו (ליהודי), מכיון
30 שאינה עבודת השם. וטענתו היא: מכיון שנמצאים בעולם הזה ובגלות, הרי כפופים לחוקי והגבלות הנהגת
31 הטבע (שאותם ברא הקב"ה), ולכן צריך להתחשב בהם, עכ"פ בנוגע לדברי רשות ועניני העולם.

32 ונמצא, ש"לעשות כרצון איש ואיש" (כרצון מרדכי והמן) היא סתירה מיני' ובי': כשיהודי נמצא בעולם הזה,
33 ובזה גופא – בזמן הגלות ("אכתי עבדי אחשוורוש אנן"), שם יש לו הגבלות שונות מצד הנהגת הטבע והעולם
34 וחוקי המדינה ("דינא דמלכותא דינא", הגבלות מנהגי המדינה וכו' כשאינם בסתירה לקיום התומ"צ),
35 שמכריחים אותו (ע"פ רצון ה' וע"פ תורה) להתנהג באופן מסויים – אזי לא יתכן הקיום של "כרצון איש
36 ואיש", שהרי "רצון מרדכי" ("לא יכרע ולא ישתחוה", שכן כל דבר חוץ מעבודת השם הוא "עבודה זרה")
37 לכאורה שולל לא רק את קיום רצון המן בפועל, אלא את כל הגישה שצריך להתחשב במנהגו של עולם.
38 ולאידך, אם מתחשבים בכך שהקב"ה שלח את בני' בגלות, צריכה אז לכאורה ההנהגה להיות "כרצון המן",
39 מדודה לפי מנהגו של עולם (כשאינו סותר לתומ"צ).

² "תועלת", כלומר, בזמן הגלות, וכמ"ש "וישב ישראל בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאוד".

1 אעפ"כ, זהו החידוש, שכאשר קשורים עם הקב"ה כפי שהוא למעלה מהנהגת העולם, יש בכח לחבר הפכים :
 2 שכפי שנמצאים בעולם ובגלות, יהי' "לא יכרע ולא ישתחוה", כיון שנמצאים לגמרי למעלה מזה.

3 ט. עפ"ז יובנו דברי המדרש: שני הפירושים במדרש מבטאים שתי גישות של יהודי בעבודתו בזמן הגלות:
 4 מכיון שהקב"ה שלח את בני לעולם הזה, ושם גופא – בגלות, תחת שליטת המלך אחשורוש, וזהו דין בתורה
 5 ש"דינא דמלכותא דינא" – אפשר לכאורה לחשוב (כרצון המן) שבעניני העולם (לא בענינים הקשורים
 6 לתומ"צ) לא שייך שבבת אחת יהיו שני הפכים של "כרצון איש ואיש" (רצון מרדכי והמן), שיחד עם זה
 7 ש"עבדי אחשורוש אנן" בגלות, תהי' אצלו ההנהגה ד"לא יכרע ולא ישתחוה" להנהגת העולם, שכן ממה-
 8 נפשך: אם הקב"ה שלח את היהודי לגלות, זאת אומרת שמוגבלים במשהו בהנהגת הטבע וחוקי המדינה
 9 (כרצון המן), ואם לא נמצאים בגלות, שאז מתנהגים "כרצון מרדכי" באופן ד"לא יכרע ולא ישתחוה", הרי
 10 לא שייך לומר שישנו כאן "רצון המן".

11 בנוגע לחיובים שיש ליהודי בקיום התומ"צ ע"פ השולחן ערוך – הרי מובן ופשוט, שעל זה אף אחד אינו
 12 בעה"ב על היהודי (אפילו בזמן הגלות)³; אבל בנוגע לעניני רשות ועניני העולם ("מעשיך" ו"דרכיך") – איך
 13 יתכן שהוא יתנהג הן כרצון המן ע"פ הנהגת הטבע לפי מנהג העולם (ואם לא הרי הוא "עובר את מצות
 14 המלך"), והן כרצון מרדכי ש"לא יכרע ולא ישתחוה".

15 אומר המדרש, שבמה דברים אמורים שישנה סתירה בין "רצון איש ואיש" – כאשר מדובר "בנוהג שבעולם";
 16 אבל מצד הקב"ה (כפי שהוא למעלה מהנהגת הטבע) יכולים להתבצע שני הדברים: שיהודי ימצא בעולם
 17 ובגלות ("עבדי דאחשורוש"), וביחד עם זה יהי' לגמרי למעלה מכל עניני העולם והגלות, "לא יכרע ולא
 18 ישתחוה", ועד שהוא יפעל גם על המלך של אוה"ע ה"שולט" עליו.

19 וזהו הפירוש בסתימת לשון הגמרא, "לעשות כרצון איש ואיש, לעשות כרצון מרדכי והמן" (והגמ' אינה
 20 מבטלת את זה), מכיון שע"ז שמרדכי היהודי עמד בשלימות הביטול להקב"ה, "לא יכרע ולא ישתחוה",
 21 "כופר בע"ז", הרי זה קישר אותו עם התוקף של הקב"ה (שלמעלה מהנהגת העולם), שנותן את הכח שבהיותו
 22 בגלות פרס תחת המלך אחשורוש תהי' תכלית השלימות ד"לא יכרע ולא ישתחוה", ועד שזה פעל גם את
 23 ביטול גזירת המן, ועליית מרדכי להיות "משנה למלך".

24 וזאת מוסר הקב"ה לרצונו של היהודי – שאפילו בהמצאו בגלות, יש לו את הברירה להתנהג "כרצון איש
 25 ואיש": שהוא עומד בתוקף רק כפי המוכרח לקיום התומ"צ בפועל, אבל בכל הענינים האחרים מרגיש הוא
 26 כאילו הוא כפוף להגבלות הטבע ומנהגו של עולם כו', "עבודה שזרה לו" (כרצון המן ר"ל); או שיתנהג
 27 "כרצון מרדכי", שבכל הענינים עומד הוא למעלה מהעולם והגלות (בהיותו קשור להקב"ה), ולכן אצלו "לא
 28 יכרע ולא ישתחוה" לכל הענינים שאינם עבודת השם. ואין הדבר תלוי אלא ברצונו. [אבל, בזה ישנו חילוק
 29 בין הדורות, שברוב הדורות היו כמה הגבלות מן החוץ, גזירת המלכות וכיו"ב, שלא איפשרו שיהודי יוכל
 30 לעמוד לגמרי למעלה מהגלות, משא"כ בדורנו זה הרי זה תלוי רק ברצונו של היהודי, כדלקמן].

31 י. עפ"ז תובן גם המעלה של יהודה ("ויגש אליו יהודה") לגבי יוסף:

32 אע"פ שיוסף הצדיק הי' "השליט על הארץ", שזה מורה על כך שהיהודי הוא בעה"ב על העולם ועל אוה"ע
 33 סביבו – הרי: (א) הוא הועמד לכך ע"י פרעה מלך מצרים, היינו, שזה קשור עם גזירת המלך וחוקי המדינה,
 34 (וב) באופן שלאחרי המינוי הרי "רק הכסא אנדל ממך". שזה מראה שיוסף עדיין קשור בדקות עם ההגבלות
 35 דעולם ומצרים.

36 משא"כ התוקף ד"ויגש אליו יהודה" התבטא בכך שהוא ניגש ליוסף בלי קבלת רשות תחלה (כנ"ל), ופעל
 37 עליו (ש"ולא יכול יוסף להתאפק גו'), שזה מראה על התוקף שאינו מתחשב עם הנהגת המדינה ומנהגו של
 38 עולם כו'. דהיינו – חיבור של שני הפכים ("כרצון איש ואיש"): יחד עם זה שיהודה ידע שהוא זקוק ליוסף
 39 (כדי לשחרר את בנימין), ועד שאמר לו "כמוך כפרעה" [ש"לכן יש בכוחו (של יוסף) למלא את בקשת יהודה]⁴,

³ אבל בזה יתכן שיהי' רק כדברי המדרש הא', דהיינו או שהמן יתלה או ח"ו ההיפך.

⁴ דהיינו ע"ד כמ"ש לעיל אות ד'.

1 וגם – שבזה שלל יהודה שיוסף שלח אותו לפרעה עם הטענה "הכסא אגדל ממך"⁵, הרי הוא התנהג עם כל
 2 ה"ברייטקייט" (הרחבות) (כאילו אינו זקוק ליוסף) ו"ויגש אליו יהודה" עם תוקף וכו'!

3 ולכן דוקא אחרי "ויגש אליו יהודה" קיבלו את הכח – בסיועו של יוסף – שיהי' "וישב ישראל בארץ מצרים
 4 בארץ גושן", "מיטב הארץ", שאע"פ שנמצאים בארץ מצרים, מלשון מיצרים וגבולים, תחת מלכותו של
 5 פרעה, הרי נעשה שם "וישב ישראל", באופן של ישיבה אמיתית, ויתירה מזו – "ויאחזו בה", הם מקבלים שם
 6 אחוזה (ובאופן של אחיזה), שזה מורה על (אחיזה ב)תוקף באופן שהם נעשים שם בעה"ב, עד ש"ויפרו וירבו
 7 מאד", באופן שלמעלה ממדידה והגבלה.

8 וזה מביא אח"כ מיד ל"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה", שבמצרים יש לו חיים טובים (שבע עשרה
 9 בגימטריא טוב) וחיים אמיתיים ברוחניות ובגשמיות.

10 יא. בזה תובן גם השייכות של "ויגש אליו יהודה" עם "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (שבהפטורה):
 11 התוקף של הגשת יהודה ליוסף – שבא ע"י הקשר שלו (ע"י יהודה מלשון) הודאה לה' עם הקב"ה שלמעלה
 12 מהנהגת העולם (כפי שיתגלה לע"ל) – היא הכנה הנותנת את הכח להבאת הגאולה האמיתית והשלמה, שאז
 13 יתגלה בתכלית השלימות בכל העולם כולו התוקף ד"ודוד עבדי נשיא להם לעולם", הקשור לשלימות התוקף
 14 של הקב"ה (שיש בכחו לפעול "רצון יראיו יעשה", החיבור של רצונות הפכיים), כך שזה פועל גם על כל
 15 האומות, "וידעו הגוים כי אני ה'", וכפס"ד הרמב"ם שמלך המשיח "ילחם מלחמת ה' כו' ונצח כל האומות
 16 שסביבו", ופועל ש"אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד".

17 וכמבואר בכ"מ, שהכח להגילוי של "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (מעלת יהודה) בא מכך שקודם הי' "ויגש
 18 אליו יהודה", שיהודה מקבל ההשפעה מיוסף, וע"י מתגלית המעלה של יהודה, "ודוד עבדי נשיא להם
 19 לעולם". וע"ד הענין של סמיכת גאולה לתפלה, שפועל שגם בתפלה (מלכות, יהודה) נמשך ענין הגאולה
 20 (מיוסף, יסוד), עד שנעשית "גאולה אריכתא", שמלכות עצמה נעשית "המלאך" הגואל. וע"פ הנ"ל יש
 21 להוסיף בזה, שב"ויגש אליו יהודה" מודגש – נוסף להביטול והקבלה של יוסף – גם ובעיקר התוקף של יהודה
 22 (מצד מעלתו על יוסף), ומה שהוא זקוק אליו ה"ז רק כדי לגלות את תקפו בשלימות, כפי שיהי' לע"ל.

23 יב. ע"פ הנ"ל יובן ג"כ הלימוד וההוראה מ"ויגש אליו יהודה" בנוגע לדורנו ותקופתנו, בעמדנו מיד לפני
 24 הגאולה האמיתית והשלמה:

25 מבלי הבט על התוקף של יהודה בזמנו ושל מרדכי בזמנו ושל צדיקים ויהודים בכל הדורות – היו בכל הדורות
 26 הגבלות מבחון, מצד אוה"ע וגזירותיהם על ישראל ר"ל היל"ת, שלא תמיד איפשרו לבנ"י להתנהג עם כל
 27 התוקף והבעה"ב'תיות.

28 משא"כ בדורנו זה ובזמננו זה, רואים בפועל שלא קיימים הבלבולים שבעבר, ואוה"ע מאפשרים לבנ"י
 29 להתנהג כרצונם, ולכן אין הדבר תלוי אלא ברצונם של בני ישראל, שיהי' "ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד", כפי
 30 שמתקיים בפועל בכו"כ מקומות, עם כל התוקף וה"ברייטקייט" (רחבות),
 31 הן במדינה זו (ארצות הברית), מלכות של חסד, המאפשרת לבנ"י להתנהג
 32 כפי החלטתם ברצונם, ועד"ז בכו"כ מדינות בעולם. ובשנים האחרונות רואים כיצד גם במדינות שהיו קודם
 33 כמה הגבלות כו', נתבטלו הגבלות אלו, וכמדובר כמ"פ.

יוסף הי' אז (כבא-כח של פרעה) "השליט על הארץ", ש"בלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים", ובפרט שפרעה הי' אז "מושל בכיפה", ויוסף הי' "כמוך כפרעה" (כפי שיהודה עצמו אמר)

⁵ היינו ע"ד כמ"ש לעיל אות ד' שם באופן הפוך:

למרות זאת רואים, שיהודה (מבלי שידע שזוהו יוסף אחיו) לא התפעל מכך, והתנהג עם כל רחבות, שאפילו בלי לבקש קודם רשות מיוסף ניגש הוא ליוסף, ועם (הגשה של) תוקף, ומדבר עמו "קשות" (שלא כן הוא הבהיר "אל יחר אפך"), אע"פ שהוא הכניס את עצמו ע"י לסכנת נפשות, בידעו מה עלול יוסף לעשות לו בגלל "חוצפתו"!

⁶ באוה"ת ויחי המצוין בהע' # 74, שמלכות נקרא מלאך, דהיינו אף שגאולה זה יסוד, נעשה המלאך הגואל.

- 1 ואדרבה: לא זו בלבד שבנ"י חופשיים להתנהג כרצונם, אלא יתירה מזו – הממשלות של אוה"ע מסייעות
2 בזה!
- 3 ונוסף לזה שבנ"י יכולים להתנהג בדרך התומ"צ בד' אמות הפרטיות שלהם – רואים גם בפועל, שבשנים
4 האחרונות נעשה יותר ויותר קל לפעול את ה"ויאחזו בה" בכל מקום ומקום בכל קצוי תבל, מכיון שהעולם –
5 לא רק בנ"י אלא אף אוה"ע – הוא כלי לקבל ענינים של יהדות, תורה ומצוות, ובנוגע לאוה"ע – שבע מצוות
6 בני נח.
- 7 ועד – כפי שדברו ועוררו כמה פעמים לאחרונה – שע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כבר סיימו
8 את כל ההכנות לגאולה, וכעת צריכים רק להמשיך את הגאולה בפועל בגשמיות וחומריות העולם (חומריות
9 שנעשית לגשמיות), בגלוי לעיני בשר.
- 10 [כיון שמבלי הבט על תוקף העבודה של בני בגלות, ואפילו כפי שהם נמצאים בגלות במצב של גאולה
11 רוחנית, הרי עדיין אין זו השלימות של הגאולה בפשטות, בגלוי ממש בעוה"ז הגשמי, ישנם כל ההנהלות
12 דגלות, "בנים שגלו מעל שולחן אביהם", כולל – זה שבנ"י הינם בתקופה זו כ"עגונה" ר"ל, שבעלה (הקב"ה)
13 הלך למדינת הים לאחרי האירוסין (ביצ"מ), עד שיהיו הנישואין בגאולה האמיתית והשלימה].
- 14 היום צריך רק לפתוח את העיניים, ולראות איך שכל העולם תובע שכאו"א מישראל יהי' כבר בהמעמד ומצב
15 דגאולה האמיתית והשלימה.
- 16 ויש לומר, שזה גופא הוא הטעם לכך שרואים כיום איך שבנ"י יכולים לעמוד בעניני היהודים עם כל התוקף
17 והבעה"ב'תיות גם על אוה"ע – ואין הדבר תלוי אלא ברצונם – דהיות שעומדים מיד לפני הגאולה, שבה
18 יתגלה בפועל כיצד "ודוד עבדי נשיא להם לעולם", "וידעו הגוים כי אני ה'" – לכן זה משתקף בפועל במצב
19 של דורנו, כהכנה המוליכה ישירות לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.
- 20 ולהוסיף, שזה מרומז גם ב"ויגש אליו יהודה", שיחד עם הסיוע של תוקף העבודה של יוסף שבדורנו – כ"ק
21 מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יש גם את ה"ויגש אליו יהודה", משיח שיבוא בקרוב ממש, "ודוד עבדי נשיא להם
22 לעולם", שבא בסיוע ונתנת כח מיוסף (שבדורנו), "כמוך כפרעה", (פרעה דקדושה) ד"אתפרעו ואתגליין
23 מיני' כל נהורין".
- 24 מכך מובן גם הלימוד מזה לדורנו: עי"ז שמתנהגים באופן ד"ויגש אליו יהודה", שמראים בעניני יהדות את
25 התוקף והבעה"ב'תיות בהיותו יהודי, ש"בשביל ישראל" נברא העולם, ה"ז גופא מביא את ה"ודוד עבדי נשיא
26 להם לעולם".
- 27 יג... ישנם עדיין ספרים וכתבי יד של כ"ק מו"ח אדמו"ר ושל אביו אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע הנמצאים בשבי'
28 במדינה ההיא ועדיין לא הוחזרו למקומם, אע"פ שגם בנוגע אליהם כבר היתה פקודת המלכות, גם של אוה"ע,
29 שישחררו אותם.
- 30 ומקשרים זאת גם לכך שבימים האחרונים התבטלה עיר הבירה של המדינה ההיא, ועד שהעבירו אותה לעיר
31 אחרת, ע"פ כתיבת וחתימת החוקים ומשפטים של המדינה ההיא (שבכיו"ב דינא דמלכותא דינא)⁷.
- 32 מה יכול כאו"א לעשות בפועל כדי לזרז את הפדיון וההשבה של ספרים וכתבים אלו? . .

⁷ ובהע' # 85 :

ההיפך בתכלית מהמצב בזמן אדה"ז, שנתקיים רצונו בנצחון מדינת רוס' נגד צרפת (מפני המעלה שע"ז ביר"ש כו' של בני"), ובדורנו זה החידוש – שגם מדינת צרפת נעשתה מקום תורה ויר"ש והפצת היהדות והמענינות חוצה (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 176 (לעיל ע' 126) ואילך), ועתה – נעשית המהפכה והנפילה של מדינת רוס', בשינוי עיר הבירה וכו'.

מקורות שייך לשיחת ש"פ ויגש

בהמשך עת"ר ע' ק"ל, ז"ל:

1 יש שהנפש מכיר ומרגיש בעצם אוא"ס ב"ה מה שאינו יודע ומשיג כלל וכלל גם לא בבחי' ידיעת השלילה (שם ע'
2 קל"א) . . ההכרה בבחי' מהות ועצמות א"ס ב"ה שלמעלה מגדר השגה לגמרי . . בבחי' דעת אלקי (ע' קל"ב) שיכול
3 להיות ההכרה בבחי' עצמות א"ס ב"ה. ודוקא בבחי' דעת . . וזהו תכלית הידיעה שלא נדע, היינו להיות בחי' התקשרות
4 וההכרה בבחי' עצמות אוא"ס שלמעלה מבחי' ידיעה והשגה לגמרי גם לא בבחי' ידיעת השלילה¹.

ובתו"ש ע' 191 א', ז"ל:

5 באמת קען מען איהם בשם א"ס אויך ניט רופן . . און דאס וואס מען רופט איהם א"ס יע בשם א"ס איז דאס כמשנ"ת
6 בדרושי יו"ט של ר"ה שא"ס הוא שלילת כל התוארים שלילת הגבול ושלילת הבלי גבול, שלילת השלילה ושלילת
7 השלילה . . (שם ע' 192 ב') מ"מ א השערה אויף עצמות קענען מיר האבן . . (שם ע' 193 ב'): האט מען אונז אויך
8 געגעבען אז מיר זאלען האבען א השערה אויף עצמות, נאר דאס איז מער ניט א השערה ניט קיין השגה . . אבער
9 וויסען וואס עצמות איז וויסען מיר ניט, מער ניט לעתיד לבוא צו תחיית המתים יעמאלט וועלען מיר וויסען וואס
10 עצמות איז.

ועי' המשך תער"ב ח"ב, ד"ה וישב יעקב ע' תשע"ו (אות שע"ח):

11 הנה ידוע כללות הפרש בין המשכה שע"י העלאה מלמטלמ"ע ובין המשכה דמלמעלמ"ט בעצם, דמלמטלמ"ע
12 המשכה היא רק לפ"ע ההעלאת מ"ן להיות דכל ענין המשכה הזאת הוא רק ע"י הכנת כלי המקבל וע"כ לפ"ע הכנת
13 הכלי שלו כן היא המשכה כו', אבל מלמעלמ"ט המשכה היא מצ"ע ואינה לפ"ע הכנת כלי המקבל כו' . .

14 (שם ע' תשפ"א, אות ש"פ): תחה"מ יהי' בבחי' המשכה מלמעלמ"ט והיינו שיהי' הגילוי בבחי' עצמות א"ס שאינו
15 כלל ביכולת הנבראים לעורר ולהמשיך בבחי' העלאת מ"ן כו', וכמו ואין דומה לך לתחה"מ גילוי בחי' עצמות כו',
16 דאין זולתך מלכנו לחיי עוה"ב היינו בעולם הנשמות בג"ע שמאיר שם האור כמו שהוא בבחי' דבקות במקורו כו' . .
17 שזהו מ"מ בהאור שבא בבחי' המשכה בעולמות כו' . . אפס בלתיך בלתיך לימוהמ"ש והוא בחי' האור הכלול בעצמותו
18 שהוא בבחי' אפס ממש כו' . .

19 (שם ע' תשפ"ג): תחה"מ הוא הגילוי דבחי' עצמות א"ס ב"ה שעז"א ואין דומה לך כו', ויהי' הגילוי לכל הנשמות
20 שיעמדו בתחי' וכמא' כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב (רק אותן הפרטים שחשיב שם שאין להם חלק כו' ר"ל) שיהי'
21 הגילוי לכל ישראל ממש כו', ולא יהיו עליות עוד וגם העבודה תהי' לא בבחי' העלאה מלמעלמ"ע רק עטרותיהן
22 בראשיהן ונהנין מזיו השכינה כו', ויהי' בגילוי בנשמות בגופים דוקא כו', והיינו שאז יהי' בחי' המשכה מלמעלמ"ט
23 מצ"ע שזהו המשכה דעצמות א"ס כו', ומשו"ז יהי' הגילוי לכל ישראל ובגופים שלהם הגם שאינם בגדר כלי כו',
24 ובאמת יהי' לעתיד הזדככות הגשמיות שיהי' העשי' כמו אצ"י כו', ומ"מ אינו בגדר כלי לגילוי העצמות כו', וכמו
25 שהכלים דאצ"י אינם כלים לעצמות דעם היותם אלקות ה"ה כלים רק לגבי האור והגילוי דאוא"ס שבא בבחי' מדה
26 וגבול דהיינו אור הקו כו', ומה שמאיר באצ"י הוא רק הארת הקו כנודע, אבל אינם כלים לבחי' עצמות א"ס כו', וכמו"כ
27 לעתיד שעשי' יהי' כמו אצ"י לא יהי' כלי לבחי' עצמות כו', אך מצד הא"ס אין מניעה ועיכוב כו', ולא יהי' בבחי' אור
28 וכלי כמו עכשיו שהן בערך זל"ז ועושיין ציור ותמונה ופועלים זב"ז כו', והיינו דמה שהאור הוא בבחי' התלכשות
29 בהכלי שנרגש בהכלי זהו ע"י שהכלי תופס בהאור ועושה בו ציור ותמונה כפי מהות הכלי ועי"ז הוא נרגש בהכלי כו',
30 אבל בהאור העצמי לא יהי' באופן כזה והוא שיהי' בבחי' אור"פ ויהי' נרגש בהכלי שיהי' בבחי' חיות פנימי גם שאינו
31 בערך ובגדר כלל כו', וי"ל דכמו עכשיו בהשגת התורה הרי תופס ומשיג בכלי מוחו מהות חכ' ית' שאינו בגדר תפיסה
32 בכלים כו' וכמשי"ת, רק דעכשיו אין זה בגילוי ממש ולעתיד יהי' בגילוי ממש מהות חכ' ית' וגם בחי' העצמות שבחכ'
33 כו' (וכמ"ש בפע"ח שער ק"ש פט"ו דבחי' פנימי' אבא שהוא פנימי' עתיק אינו מאיר עכשיו רק בחי' חיצוני' עתיק
34 ולעתיד יתגלה בחי' פנימי' עתיק כו' ועמ"ש בד"ה כי כאשר השמים החדשים שבסוף לקו"ת), ויהי' נתפס בכלים בבחי'
35 אור"פ מה שאינו בגדר תפיסה בכלים כלל כו' וכמשי"ת.

ברם בשיחת ש"פ בראשית תש"נ סוף אות ג', סה"ש ע' 75, ז"ל:

¹ וממשיך שזה גם מה שיהי' לעת"ל, עי"ש.

1 כמדובר כמ"פ² שהקב"ה הוא למעלה מכל הענינים והתוארים, וגם משלילת המציאות ושליילת כל
2 התוארים שלילת החיוב ושליילת השלילה³ (כי גם שלילה מראה על שייכות), אלא שמאחר שאין לנו
3 תואר אחר במה לקראו – אומרים "שלילת כל התוארים"⁴.

ובשיחת ש"פ בא תש"נ אות ט' (ע' 267) בביאור מאחז"ל בארבעים שנה קאי איניש אדעת' דרבי', וז"ל:

4 יש לו הכח שיהי' "קאי אדעתי דרבי" (דעתו של הקב"ה) – שמתאמת אצלו (באופן של ראי') ידיעתו
5 של הקב"ה שלמעלה מהשגת הנברא, עד שיתירה מזו – שביכולתו להביין זה (דעת ה') בדעתו (לא רק
6 בדרך שלילה) – כי "קאי אדעתי דרבי".

ובהדרן שעל הרמב"ם אז (סה"ש שם ע' 127), וז"ל:

7 כאשר ה"יודע" הוא בתכלית הביטול, שאינו מציאות לעצמו, וכל מציאותו אינה אלא "אמיתת
8 המצאו" – יכולה להיות ידיעה גם בדרגה שלמעלה מגדרי מציאותו, באופן שאינה מבטלת אלא
9 נמשכת וחודרת בגדרי מציאותו, כיון שכל מציאותו אינו אלא "אמתת המצאו"⁵.

² הכוונה למובא לסה"ש תשמ"ט ע' 703, ובסה"ש תש"נ ע' 5 ואילך. ועוד

³ המשך תרס"ו ע' קע"ח.

⁴ וכ"ה בע' 5 שם. אך בסה"ש תשמ"ט שם אות ח' ע' 709, ז"ל:

מהותו ועצמותו ית' שלמעלה מכל תואר וגדר כו', שלילת החיוב ושליילת השלילה. (ושם בהע' 47): ובלשון הידוע (המשך תרס"ו ע' קסח)
"שלילת החיוב ושליילת השלילה וממילא יש בו הכל".

אך היינו כמ"ש כאן, כי "אין לנו תואר אחר במה לקראו".

⁵ והחידוש בארבעים שנה שנעשה בגלוי, אבל גם לפני"כ (מתש"י) ה' נרגש.

ע" ד"ה פדה בשלום תשכ"ו, מאמרים מלוקט ח"ו ע' נ"ד, אות י"ב, קטע הא' (בנוגע לעבודת הצדיקים), וז"ל:

כחות הטבעיים שלו נעשים כחות אלקיים (דיש לומר, שזה נעשה ע"י שנרגש בו (בהעלם עכ"פ שאמיתת המצאו ית' היא היא המציאות שלו).

ובד"ה פדה בשלום תשכ"ב (מאמרים מלוקט שם ע' ל"ד אות ג'):

גם מי שהוא בדרגה נמוכה, שנפש האלקית אצלו היא בהעלם, ועד שנפש הבהמית לוחמת כנגד נפשו האלקית, מ"מ, ע"י המחשבה בענין
היחידה [וההחלטה שההנהגה שלו תהי' בהתאם לבחי' היחידה שבנפשו], פדיית נפשו האלקית מהמלחמות דנה"ב היא באופן דשלום.

(שם ע' ל"ט אות ח'): דזה שאפשר להיות מניעה ועיכוב הוא רק מצד האדם (המברר), שיש לו בחירה חפשית, אבל מצד הנצוצות – מוכרח
שיתבררו. ויתירה מזה, שהנצוצות רוצים ומשתוקקים להתברר. אלא דכיון שהנצוצות הם בגלות, אין זה בגילוי. ועד שלפעמים נדמה לאדם
שעניני העולם (לא רק שאינם מסייעים, אלא) מונעים אותו מעבודת ה', כי ההעלם והנצוצות הוא העלם בתכלית, ע"ד העלם שאינו במציאות.
וע"י העבודה . . . (ב) התעוררות היחידה, עצם הנשמה שלמעלה מהתפשטות (מציאות), מתעורר ומתגלה ההעלם שאינו במציאות והנצוצות,
והתשוקה שלהם להתברר, ואזי רואים בגילוי שעניני העולם (לא רק שאינם מונעים, אלא) מסייעים לעבודת ה'.

ועד"ז (שבתחילה הוא רק נרגש ואח"כ מתגלה בגלוי) בד"ה ודוד עבדי תשל"ב, וז"ל אות ט':

דפירוש כמון כפרעה הוא, שגם שרשו האמיתי דו"א (יוסף, כמון) הוא בעצם הכתר (שלמעלה מהדרגה דכתר שהוא שורש הז"א), פרעה.
היינו, שהכוונה בהאצלת ז"א, וגם בהדרגה דכתר שהוא שורש הז"א, הוא בכדי להשלים הכוונה דפנימיות הכתר. וע"י שיהודה [בחינת
מלכות, ששרשה הוא בפנימיות הכתר, היינו שגם לאחרי שנמשכה למטה נרגש בה השורש שלה בפנימיות הכתר] אמר ליוסף כמון כפרעה,
הונח (האָט זיך אָפגעלייגט) ענין זה גם ביוסף, וזה פעל בו ענין בי אדוני, שימשיך השפע למלכות בשביל המלכות, בכדי להשלים הכוונה
דפנימיות הכתר.

(אות י'): והנה לפי ביאור זה, השייכות דבי אדוני לכמון כפרעה הוא, שכמון כפרעה היא הסיבה לענין בי אדוני. דע"י שהונח אצל יוסף
שהשורש האמיתי דו"א (הכוונה בהאצלת ז"א) הוא בפנימיות הכתר, זה הביא אותו שימשיך השפע למלכות בשביל המלכות, בכדי להשלים
הכוונה דפנימיות הכתר. ועוד ביאור בהשייכות דשני הענינים, שע"י שיוסף ימשיך השפע למלכות בשביל המלכות, בי אדוני, ע"י"ז יהי' בו
גילוי פנימיות הכתר, כמון כפרעה (כנ"ל סעיף ז). דזה שהונח אצלו הענין דכמון כפרעה לפני שהשפיע במלכות, הי' זה (לא בבחינת גילוי,
אלא) שהניח את עצמו להשפיע למלכות, בכדי להשלים הכוונה. וע"י שהשפיע למלכות, נמשך לו הגילוי דפנימיות הכתר.

וזהו הקשר דויגש אליו יהודה עם ההפטורה דפרשת ויגש שתוכנה היא שלעתיד לבוא יהי' יהודה למעלה מיוסף, כי גם הגשת יהודה ליוסף
היתה באופן שהונח אצל יוסף המעלה דיהודה, ויתירה מזה, שאח"כ הי' (כמו) מקבל מיהודה, דע"י שהשפיע ליהודה האיר בו הגילוי דפנימיות
הכתר, ע"ד שיהי' לעתיד לבוא שז"א יקבל ממלכות.

מקורות שייך לשיחת ש"פ ויגש

בהמשך עת"ר ע' ק"ל, ז"ל:

1 יש שהנפש מכיר ומרגיש בעצם אוא"ס ב"ה מה שאינו יודע ומשיג כלל וכלל גם לא בבחי' ידיעת השלילה (שם ע'
2 קל"א) . . ההכרה בבחי' מהות ועצמות א"ס ב"ה שלמעלה מגדר השגה לגמרי . . בבחי' דעת אלקי (ע' קל"ב) שיכול
3 להיות ההכרה בבחי' עצמות א"ס ב"ה. ודוקא בבחי' דעת . . וזהו תכלית הידיעה שלא נדע, היינו להיות בחי' התקשרות
4 וההכרה בבחי' עצמות אוא"ס שלמעלה מבחי' ידיעה והשגה לגמרי גם לא בבחי' ידיעת השלילה¹.

ובתו"ש ע' 191 א', ז"ל:

5 באמת קען מען איהם בשם א"ס אויך ניט רופן . . און דאס וואס מען רופט איהם א"ס יע בשם א"ס איז דאס כמשנ"ת
6 בדרושי יו"ט של ר"ה שא"ס הוא שלילת כל התוארים שלילת הגבול ושלילת הבלי גבול, שלילת השלילה ושלילת
7 השלילה . . (שם ע' 192 ב') מ"מ א השערה אויף עצמות קענען מיר האבן . . (שם ע' 193 ב'): האט מען אונז אויך
8 געגעבען אז מיר זאלען האבען א השערה אויף עצמות, נאר דאס איז מער ניט א השערה ניט קיין השגה . . אבער
9 וויסען וואס עצמות איז וויסען מיר ניט, מער ניט לעתיד לבוא צו תחיית המתים יעמאלט וועלען מיר וויסען וואס
10 עצמות איז.

ועי' המשך תער"ב ח"ב, ד"ה וישב יעקב ע' תשע"ו (אות שע"ח):

11 הנה ידוע כללות הפרש בין המשכה שע"י העלאה מלמטלמ"ע ובין המשכה דמלמעלמ"ט בעצם, דמלמטלמ"ע
12 המשכה היא רק לפ"ע ההעלאת מ"ן להיות דכל ענין המשכה הזאת הוא רק ע"י הכנת כלי המקבל וע"כ לפ"ע הכנת
13 הכלי שלו כן היא המשכה כו', אבל מלמעלמ"ט המשכה היא מצ"ע ואינה לפ"ע הכנת כלי המקבל כו' . .

14 (שם ע' תשפ"א, אות ש"פ): תחה"מ יהי' בבחי' המשכה מלמעלמ"ט והיינו שיהי' הגילוי בבחי' עצמות א"ס שאינו
15 כלל ביכולת הנבראים לעורר ולהמשיך בבחי' העלאת מ"ן כו', וכמו ואין דומה לך לתחה"מ גילוי בחי' עצמות כו',
16 דאין זולתך מלכנו לחיי עוה"ב היינו בעולם הנשמות בג"ע שמאיר שם האור כמו שהוא בבחי' דבקות במקורו כו' . .
17 שזהו מ"מ בהאור שבא בבחי' המשכה בעולמות כו' . . אפס בלתיך בלתיך לימוהמ"ש והוא בחי' האור הכלול בעצמותו
18 שהוא בבחי' אפס ממש כו' . .

19 (שם ע' תשפ"ג): תחה"מ הוא הגילוי דבחי' עצמות א"ס ב"ה שעז"א ואין דומה לך כו', ויהי' הגילוי לכל הנשמות
20 שיעמדו בתחי' וכמא' כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב (רק אותן הפרטים שחשיב שם שאין להם חלק כו' ר"ל) שיהי'
21 הגילוי לכל ישראל ממש כו', ולא יהיו עליות עוד וגם העבודה תהי' לא בבחי' העלאה מלמעלמ"ע רק עטרותיהן
22 בראשיהן ונהנין מזיו השכינה כו', ויהי' בגילוי בנשמות בגופים דוקא כו', והיינו שאז יהי' בחי' המשכה מלמעלמ"ט
23 מצ"ע שזהו המשכה דעצמות א"ס כו', ומשו"ז יהי' הגילוי לכל ישראל ובגופים שלהם הגם שאינם בגדר כלי כו',
24 ובאמת יהי' לעתיד הזדככות הגשמיות שיהי' העשי' כמו אצ"י כו', ומ"מ אינו בגדר כלי לגילוי העצמות כו', וכמו
25 שהכלים דאצ"י אינם כלים לעצמות דעם היותם אלקות ה"ה כלים רק לגבי האור והגילוי דאוא"ס שבא בבחי' מדה
26 וגבול דהיינו אור הקו כו', ומה שמאיר באצ"י הוא רק הארת הקו כנודע, אבל אינם כלים לבחי' עצמות א"ס כו', וכמו"כ
27 לעתיד שעשי' יהי' כמו אצ"י לא יהי' כלי לבחי' עצמות כו', אך מצד הא"ס אין מניעה ועיכוב כו', ולא יהי' בבחי' אור
28 וכלי כמו עכשיו שהן בערך זל"ז ועושין ציור ותמונה ופועלים זב"ז כו', והיינו דמה שהאור הוא בבחי' התלכשות
29 בהכלי שנרגש בהכלי זהו ע"י שהכלי תופס בהאור ועושה בו ציור ותמונה כפי מהות הכלי ועי"ז הוא נרגש בהכלי כו',
30 אבל בהאור העצמי לא יהי' באופן כזה והוא שיהי' בבחי' אור"פ ויהי' נרגש בהכלי שיהי' בבחי' חיות פנימי גם שאינו
31 בערך ובגדר כלל כו', וי"ל דכמו עכשיו בהשגת התורה הרי תופס בכלי מוחו מהות חכ' ית' שאינו בגדר תפיסה
32 בכלים כו' וכמשי"ת, רק דעכשיו אין זה בגילוי ממש ולעתיד יהי' בגילוי ממש מהות חכ' ית' וגם בחי' העצמות שבחכ'
33 כו' (וכמ"ש בפע"ח שער ק"ש פט"ו דבחי' פנימי' אבא שהוא פנימי' עתיק אינו מאיר עכשיו רק בחי' חיצוני' עתיק
34 ולעתיד יתגלה בחי' פנימי' עתיק כו' ועמ"ש בד"ה כי כאשר השמים החדשים שבסוף לקו"ת), ויהי' נתפס בכלים בבחי'
35 אור"פ מה שאינו בגדר תפיסה בכלים כלל כו' וכמשי"ת.

ברם בשיחת ש"פ בראשית תש"נ סוף אות ג', סה"ש ע' 75, ז"ל:

¹ וממשיך שזה גם מה שיהי' לעת"ל, עי"ש.

1 כמדובר כמ"פ² שהקב"ה הוא למעלה מכל הענינים והתוארים, וגם משלילת המציאות ושליילת כל
2 התוארים שלילת החיוב ושליילת השלילה³ (כי גם שלילה מראה על שייכות), אלא שמאחר שאין לנו
3 תואר אחר במה לקראו – אומרים "שלילת כל התוארים"⁴.

ובשיחת ש"פ בא תש"נ אות ט' (ע' 267) בביאור מאחז"ל בארבעים שנה קאי איניש אדעת' דרבי', וז"ל:

4 יש לו הכח שיהי' "קאי אדעתי דרבי" (דעתו של הקב"ה) – שמתאמת אצלו (באופן של ראי') ידיעתו
5 של הקב"ה שלמעלה מהשגת הנברא, עד שיתירה מזו – שביכולתו להביין זה (דעת ה') בדעתו (לא רק
6 בדרך שלילה) – כי "קאי אדעתי דרבי".

ובהדרן שעל הרמב"ם אז (סה"ש שם ע' 127), וז"ל:

7 כאשר ה"יודע" הוא בתכלית הביטול, שאינו מציאות לעצמו, וכל מציאותו אינה אלא "אמיתת
8 המצאו" – יכולה להיות ידיעה גם בדרגה שלמעלה מגדרי מציאותו, באופן שאינה מבטלת אלא
9 נמשכת וחודרת בגדרי מציאותו, כיון שכל מציאותו אינו אלא "אמתת המצאו"⁵.

² הכוונה למובא לסה"ש תשמ"ט ע' 703, ובסה"ש תש"נ ע' 5 ואילך. ועוד

³ המשך תרס"ו ע' קע"ח.

⁴ וכ"ה בע' 5 שם. אך בסה"ש תשמ"ט שם אות ח' ע' 709, ז"ל:

מהותו ועצמותו ית' שלמעלה מכל תואר וגדר כו', שלילת החיוב ושליילת השלילה. (ושם בהע' 47): ובלשון הידוע (המשך תרס"ו ע' קסח)
"שלילת החיוב ושליילת השלילה וממילא יש בו הכל".

אך היינו כמ"ש כאן, כי "אין לנו תואר אחר במה לקראו".

⁵ והחידוש בארבעים שנה שנעשה בגלוי, אבל גם לפני"כ (מתש"י) ה' נרגש.

ע" ד"ה פדה בשלום תשכ"ו, מאמרים מלוקט ח"ו ע' נ"ד, אות י"ב, קטע הא' (בנוגע לעבודת הצדיקים), וז"ל:

כחות הטבעיים שלו נעשים כחות אלקיים (דיש לומר, שזה נעשה ע"י שנרגש בו (בהעלם עכ"פ שאמיתת המצאו ית' היא היא המציאות שלו).

ובד"ה פדה בשלום תשכ"ב (מאמרים מלוקט שם ע' ל"ד אות ג')::

גם מי שהוא בדרגה נמוכה, שנפש האלקית אצלו היא בהעלם, ועד שנפש הבהמית לוחמת כנגד נפשו האלקית, מ"מ, ע"י המחשבה בענין
היחידה [וההחלטה שההנהגה שלו תהי' בהתאם לבחי' היחידה שבנפשו], פדיית נפשו האלקית מהמלחמות דנה"ב היא באופן דשלום.

(שם ע' ל"ט אות ח'): דזה שאפשר להיות מניעה ועיכוב הוא רק מצד האדם (המברר), שיש לו בחירה חפשית, אבל מצד הנצוצות – מוכרח
שיתבררו. ויתירה מזה, שהנצוצות רוצים ומשתוקקים להתברר. אלא דכיון שהנצוצות הם בגלות, אין זה בגילוי. ועד שלפעמים נדמה לאדם
שעניני העולם (לא רק שאינם מסייעים, אלא) מונעים אותו מעבודת ה', כי ההעלם והנצוצות הוא העלם בתכלית, ע"ד העלם שאינו במציאות.
וע"י העבודה . . . (ב) התעוררות היחידה, עצם הנשמה שלמעלה מהתפשטות (מציאות), מתעורר ומתגלה ההעלם שאינו במציאות והנצוצות,
והתשוקה שלהם להתברר, ואזי רואים בגילוי שעניני העולם (לא רק שאינם מונעים, אלא) מסייעים לעבודת ה'.

ועד"ז (שבתחילה הוא רק נרגש ואח"כ מתגלה בגלוי) בד"ה ודוד עבדי תשל"ב, וז"ל אות ט':

דפירוש כמון כפרעה הוא, שגם שרשו האמיתי דו"א (יוסף, כמון) הוא בעצם הכתר (שלמעלה מהדרגה דכתר שהוא שורש הז"א), פרעה.
היינו, שהכוונה בהאצלת ז"א, וגם בהדרגה דכתר שהוא שורש הז"א, הוא בכדי להשלים הכוונה דפנימיות הכתר. וע"י שיהודה [בחינת
מלכות, ששרשה הוא בפנימיות הכתר, היינו שגם לאחרי שנמשכה למטה נרגש בה השורש שלה בפנימיות הכתר] אמר ליוסף כמון כפרעה,
הונח (האָט זיך אָפגעלייגט) ענין זה גם ביוסף, וזה פעל בו ענין בי אדוני, שימשיך השפע למלכות בשביל המלכות, בכדי להשלים הכוונה
דפנימיות הכתר.

(אות י'): והנה לפי ביאור זה, השייכות דבי אדוני לכמון כפרעה הוא, שכמון כפרעה היא הסיבה לענין בי אדוני. דע"י שהונח אצל יוסף
שהשורש האמיתי דו"א (הכוונה בהאצלת ז"א) הוא בפנימיות הכתר, זה הביא אותו שימשיך השפע למלכות בשביל המלכות, בכדי להשלים
הכוונה דפנימיות הכתר. ועוד ביאור בהשייכות דשני הענינים, שע"י שיוסף ימשיך השפע למלכות בשביל המלכות, בי אדוני, ע"י"ז יהי' בו
גילוי פנימיות הכתר, כמון כפרעה (כנ"ל סעיף ז). דזה שהונח אצלו הענין דכמון כפרעה לפני שהשפיע במלכות, הי' זה (לא בבחינת גילוי,
אלא) שהניח את עצמו להשפיע למלכות, בכדי להשלים הכוונה. וע"י שהשפיע למלכות, נמשך לו הגילוי דפנימיות הכתר.

וזהו הקשר דויגש אליו יהודה עם ההפטורה דפרשת ויגש שתוכנה היא שלעתיד לבוא יהי' יהודה למעלה מיוסף, כי גם הגשת יהודה ליוסף
היתה באופן שהונח אצל יוסף המעלה דיהודה, ויתירה מזה, שאח"כ הי' (כמו) מקבל מיהודה, דע"י שהשפיע ליהודה האיר בו הגילוי דפנימיות
הכתר, ע"ד שיהי' לעתיד לבוא שז"א יקבל ממלכות.